

MINUSTAKO VERKKO-OHJAAJA?

Kutojan sukulointia verkko-ohjaajaksi

Kati Korhonen

**Kehittämishankeraportti
Toukokuu 2007**

**JYVÄSKYLÄN
AMMATTIKORKEAKOULU**
Ammatillinen opettajakorkeakoulu

Tekijä(t) Korhonen, Kati	Julkaisun laji Kehittämishankeraportti	
	Sivumäärä 21	Julkaisun kieli Suomi
	Luottamuksellisuus ☐ Salainen _____ saakka	
Työn nimi MINUSTAKO VERKKO-OHJAAJA? Kutojan sukkulointia verkko-ohjaajaksi		
Koulutusohjelma Ammatillinen opettajakorkeakoulu,		
Työn ohjaaja(t) Seppänen, Marjukka		
Toimeksiantaja(t)		
Tiivistelmä <p>Perinteisillä käsityöaloilla tietokoneen ja verkon käyttö on vähäistä sekä työympäristöissä että opiskeluympäristöissä. Syitä on monia, mutta yksi lienee perinteisten alojen verkko-opetuksen puuttuminen. Kehittämistehtävän tarkoituksena oli kehittää itseäni opettajana ja verkko-ohjaajana ja kokeilla miten voidaan ilman opettajan kokemusta muuttaa perinteisen luento-opetuksen verkkokurssiksi. Työssä pohditaan miten perinteisiä käsi- ja taideteollisuusalan oppiaineita voisi siirtää verkko-opetuksiksi. Mietitään myös käsityöalojen opetuksen mahdollisuuksia ja vaatimuksia vanhojen perinteiden ja nykyaikaisten tietoteknisten vaatimusten välissä.</p> <p>Verkkokurssi on suunniteltu tekstiilialan opintojen teoria-aineisiin liittyvään sidostietouden opetukseen. Kurssi sisältö on rajattu kuvikkaisiin, jotka olivat opetusharjoittelun aihealueena. Sidostietouden opetuksessa käytetään usein kudontaohjelmaa apuna alan oppilaitoksissa, mutta verkko-opetusta ei aiheesta anneta. Verkkokurssin suunnittelussa on otettu huomioon sidosopin opetuksen ja ohjauksen haasteet ja mahdollisuudet. Työssä on suunniteltu verkko-opetuskokonaisuus joka sopisi omaan näkemykseeni opettajuudesta, oppimisesta ja sidostietoudesta.</p> <p>Verkko-opetus sidostietoudessa mahdollistaisi esimerkiksi usean eri oppilaitoksen yhteisen sidostietouden opetuksen. Verkko-opetuksen hyötyjä ovat myös etäopiskelu mahdollisuus ja sen miten koulutus pysyy ajan hermoilla. Ongelmana verkko-opetuksen puitteissa nähdään opiskelijoille asetetut vaatimukset verkkoyhteyksistä ja niiden vaatimuksista. Suurena haasteena pidetään myös opiskelijoiden sitouttamisen täysipainoiseen työskentelyyn ilman tiukkoja aika ja paikka sidonnaisuuksia.</p>		
Avainsanat (asiasanat) verkko-opetus, verkko-ohjaus, sidostietous, kuvikas		
Muut tiedot		

Author(s) Korhonen, Kati	Type of Publication Development project report	
	Pages 21	Language Finnish
	Confidential ☐ Until _____	
Title COULD I BE VIRTUAL TEACHER? Weaver's shuttling to virtual teacher		
Degree Programme Teacher Education College		
Tutor(s) Seppänen, Marjukka		
Assigned by		
Abstract It is not common to use computers and network in working environment and studies of traditional handicrafts areas. There are many reasons for it, but one is missing the virtual studies in traditional branches. Meaning of the development project was develop myself as a teacher and as a virtual studies teacher and how can be changed traditional class teaching to virtual course without experience being a teacher. In project was evaluated how traditional art and craft areas studies can be transferred to virtual teaching. There are also thoughts about possibilities and demands of teaching handicrafts between the requirements of old handicrafts areas and modern network technologies. Virtual course is planned for teaching theory of weaves in textile studies theoretical subjects. The content of course is limited summer and winter weaves, which were the subject in training. Teaching the theory of weaves in the schools is used often the weaving program, but the virtual studies is not used. Planning the virtual course is taken care of the challenges and possibilities of teaching and guidance of weaves. In project is planned total virtual course, which fits my own view of teaching, learning and theory of weaves. The virtual course of weaves would give possibilities for several institutes and schools common teaching of weave studies. The benefits of virtual studies are also distance learning and how the teaching stays up to date. One problem with virtual studies is the demands for internet connections and requirements for them. Big challenge is also how students will commit with high standard studies without restricted timetables and compulsory presence at school.		
Keywords virtual studies, virtual teaching, theory of weaves, summer and winter weave		
Miscellaneous		

MINUSTAKO VERKKO-OHJAAJA?.....	1
KUTOJAN SUKKULOINTIA VERKKO-OHJAAJAKSI.....	1
MINUSTAKO VERKKO-OHJAAJA?.....	2
KUTOJAN SUKKULOINTIA VERKKO-OHJAAJAKSI.....	2
1. JOHDANTO.....	1
TEKSTIILIALAN AMMATTILAISENA OLEN HUOMANNUT, ETTÄ VERKON KÄYTTÖ KÄSITYÖALAN TYÖYHTEISÖISSÄ SEKÄ ALAN OPPILAITOKSISSA KANGERTELEE EDELLEEN. SYITÄ VOI OLLA MONIA, MUTTA SILLÄ, ETTÄ ALA ON PERINTEINEN KÄSITYÖALA, VOI OLLA SUURIKIN MERKITYS AMMATTILAISTEN ASEENTEISSA. MAAILMA ON KUITENKIN MUUTTUMASSA JA TOISEN ASTEEN KOULUTUKSEN ON TARJOTTAVA VERKKOKURSSEJA MYÖS TEKSTIILIALALLA. TEKSTIILIALAN KOULUTUKSESSA OPETUS ON OLLUT PÄÄSÄÄNTÖISESTI LÄHIOPETUSTA, JOHTUEN ILMEISESTI SUURESTA KÄYTÄNNÖNTYÖN MÄÄRÄSTÄ. MINUA ONKIN KIINNOSTANUT MITEN TÄMÄN KÄYTÄNNÖN OPETUKSEN VOISI OHJATA VERKOSSA. ASIA TUNTUU TÄSSÄ VAIHEESSA OPISKELUA JA ILMAN OPETTAJAN KOKEMUSTA LIIANKIN HAASTAVALTA, JOTEN PÄÄDYIN SUUNNITTELEMAAN OPINTOKOKONAISUUDEN AIHEESTA, JOSTA OLEN PITÄNYT OPETUSHARJOITTELUA.	2
1.1 KANKURIN KOULUTUS JA AMMATTITÄIDON YLLÄPITÄMINEN.....	2
1.2 KANKURIT JA KUDONTAOHJELMAT.....	3
2. TAVOITTEET.....	6
2.1 OMAT TAVOITTEENI.....	6
2.2 VERKKOKURSSIN TAVOITTEET	7
3. KANKURIKSI KASVATTAMINEN.....	7
3.1 TAITOLA.....	8
3.2 KUDONNANOPETUS.....	8
3.3 SIDOSTIETOUS.....	8
3.4 SIDOSTIETOUDEEN OPETUS OPETUSHARJOITTELUSSA.....	9
3.5 KUDONTAOHJELMIEN KÄYTTÖ TAITOLASSA.....	11
4. KUVIKAS SIIRTYY VERKKOON	11
4.1 MIKKELIN AMMATTIOPISTON OPPIMISKÄSITYS.....	12
4.2 OPPIMISKÄSITYS SIDOSTIETOUDEEN VERKKO-OPETUKSESSA.....	12
4.3 SIDOSTIETOUDEEN MATKA VERKOSTA OPISKELUUN KÄYTTÖÖN.....	13
5. KUVIKAS VERKOSSA.....	15
5.1 OPPIMISTEHTÄVÄT.....	16
5.2 KURSSIN TAVOITE.....	16
5.3 KURSSIN SISÄLTÖ, AIKATAULU JA VAATIMUKSET.....	17
5.4 KURSSISUUNNITELMA: KUVIKKAAT KÄYTTÖÖN KANKAISSA.....	18
6. KÄSITYÖLÄISET, VERKKO-OPETUS JA TULEVAISUUS.....	19
LÄHTEET:.....	21

1. JOHDANTO

Tekstiilialan ammattilaisena olen huomannut, että verkon käyttö käsityöalan työyhteisöissä sekä alan oppilaitoksissa kangertelee edelleen. Syitä voi olla monia, mutta sillä, että ala on perinteinen käsityöala, voi olla suurikin merkitys ammattilaisten asenteissa. Maailma on kuitenkin muuttumassa ja toisen asteen koulutuksen on tarjottava verkkokursseja myös tekstiilialalla. Tekstiilialan koulutuksessa opetus on ollut pääsääntöisesti lähiopetusta, johtuen ilmeisesti suuresta käytännöntyön määrästä. Minua onkin kiinnostanut miten tämän käytännön opetuksen voisi ohjata verkossa. Asia tuntuu tässä vaiheessa opiskelua ja ilman opettajan kokemusta liiankin haastavalta, joten päädyin suunnittelemaan opintokokonaisuuden aiheesta, josta olen pitänyt opetusharjoittelua.

Suoritin ensimmäisen opetusharjoittelun Mikkelin ammattiopiston käsi ja taide yksikön tekstiiliosastolla. Opetin toisen vuoden aikuisopiskelijoille sidostietoutta ja aihealueena oli kuvikkaat. Sidostietous on kudonnan opiskelussa oleellinen teoria-aine, joka on suurelle osaa opiskelijoista todella vaikeaa. Pyrin käyttämään kokemuksiani opetusharjoittelusta hyväksi ja siirtämään opintokokonaisuuden verkkokurssiksi siten että saan itselleni konkreettista tietoa ja apuvälineitä verkko-opetuksen suunnitteluun tulevaisuudessa.

1.1 Kankurin koulutus ja ammattitaidon ylläpitäminen

Lähtökohdan koulutuksen vaikuttavuuden arviointiperusteille muodostaa määritelmä: koulutus on vaikuttavaa silloin, kun sen tuottamat valmiudet laadullisesti ja määrällisesti edistävät yksilön henkistä kasvua sekä yhteiskunnan, kulttuurin ja työelämän kehitystä. (Räisänen Anu. Hallitaanko ammatti. Pätevyyden määrittelyä arvioinnin perustaksi. Yliopistopaino, Helsinki 1998.)

Ammatillinen koulutus Suomessa ns. käsityöläisammateissa on korkealla tasolla, kun puhutaan tuotannollis-teknisistä kvalifikaatioista. Koulussa opitaan erittäin hyvin ammattiin tarvittavat ammatilliset perustaidot. Motivaatiokvalifikaatio tulee itsestään, se on olemassa, sillä usein käsityöläiseksi ryhtyminen on enemmänkin kutsumusta.

Monet käsityöalan ihmiset joutuvat luomaan työpaikkansa itse. Yrittäjäyys onkin se, mihin pitäisi antaa jo kouluaikana enemmän opetusta ja kannustusta. Sosiokulttuurisia

kvalifikaatioita voisi enemmän korostaa ammatillisessa koulutuksessa. Yhä enemmän joutuu olemaan tekemisissä erilaisten ihmisten kanssa ja pitää pyrkiä hyödyntämään myös toisten osaamista.

Alan koulutukseen olisi kehitettävä yrityshautomovaihe, joka mahdollistaa pitkäjänteisen tuotekehityksen ja opettaa tuotannollista toimintaa. (Halme-Vaaja Aino-Maija.

Käsityöläisen ammatillinen identiteetti ja yrittäjäyys. Opinnäytetyö,)

Ammattihallinnon kannalta on erityisen tärkeitä analysoida koulutusaloja niin, että lähtökohtana on työelämä ja millaista pätevyyttä siinä odotetaan.(Räisänen Anu. Hallitaanko ammatti. Pätevyyden määrittelyä arvioinnin perustaksi. Yliopistopaino, Helsinki 1998.)

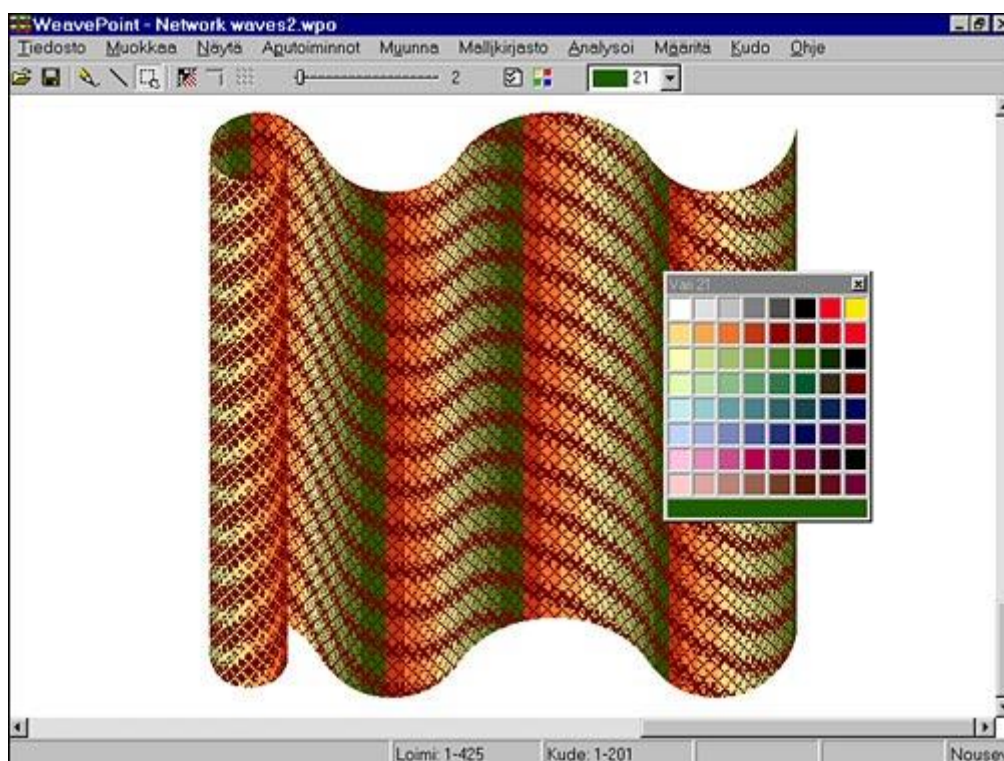
Säilyttääkseen ammattinsa elinvoimaisena ja kehittääkseen ammattiaan, käsityöläisen tulee huomioida ajassa liikkuvat ilmiöt ja markkinoiden vaatimukset, eli on muistettava kenelle tuotteita tehdään. Myynninkustannuksella ei pidä kuitenkaan tinkiä tuotteiden laadusta eikä jatkuvasta tuotekehityksestä. Yhteistyö jo olemassa olevien tai uusien markkinointi- ja myyntiorganisaatioiden kanssa on olennaisen tärkeää ja niiden pelisäännöt on hyväksyttävä. Nykypäivänä on oleellista käsityöläisenkin hallita tietotekniikan käyttö ammatinharjoittamisen apuvälineenä. Yhteyden pito ja asioiden hoito verkostoissa jo vaatii sitä, lisäksi käsityöläinen voi hyödyntää hyvinkin mittavasti tuotteiden suunnittelussa tietotekniikan antamia mahdollisuuksia esimerkiksi erilaisten suunnitteluohjelmien avulla. Tuotteiden suunnittelun- ja valmistuksenprosessissa voi tietokoneen avulla säästää paljon kallista yrittäjän aikaa. Verkko antaa myös mittavan markkinointikanavan käsityöyrittäjälle, omaan kotisivuun kannattaakin panostaa. Internet antaa myös käsityöläiselle ja pienyrittäjälle mahdollisuuden verkottua muiden maiden käsityöläisten kanssa ja avata uusia markkinointikanavia sitä kautta.

1.2 Kankurit ja kudontaohjelmat

Kudonnansuunnitteluohjelmien vähäinen käyttö yksityisyrittäjillä selittyy ohjelmien kalleudella ja sillä, että tuotteet on mahdollista suunnitella edelleen perinteisin menetelmin.

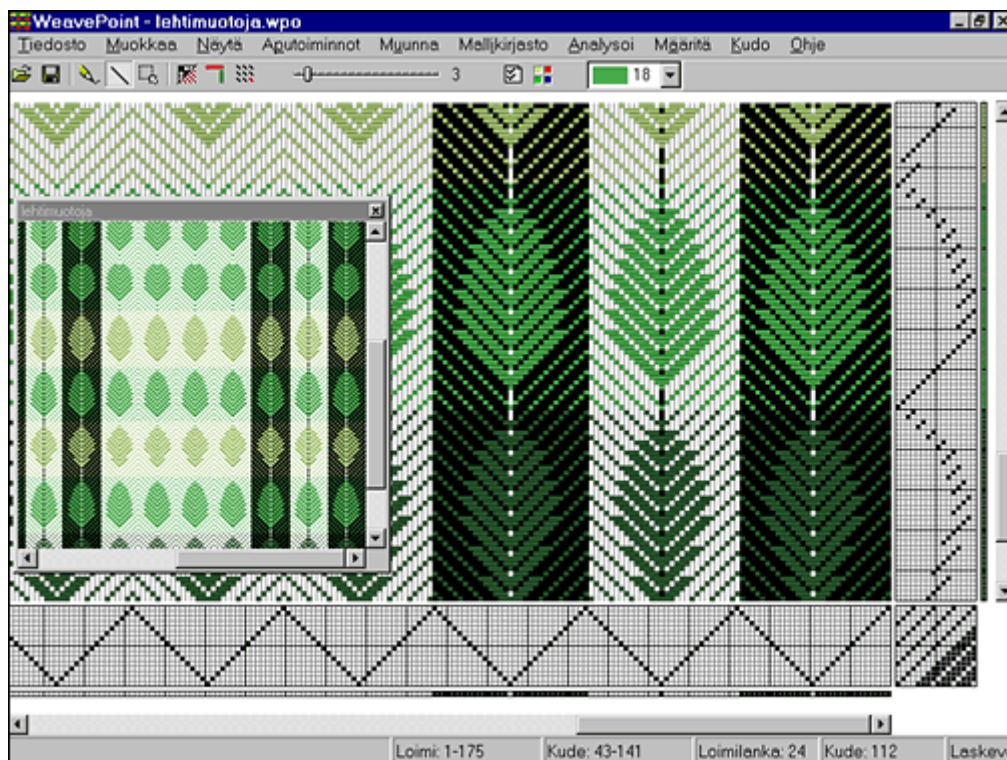
Alan oppilaitoksissa on suunnitteluohjelmia käytetty opetuksen apuna jo parinkymmenen vuoden ajan. Kudonta ohjelmien opetus on ollut kuitenkin paljon kiinni opettajista ja heidän innostuneisuudestaan ja myös oppilaitoksen kiinnostuksesta hankkia kalliita ohjelmia ja niihin sopivia kangaspuita. Useimmiten sidostietoutta on jossakin vaiheessa opiskelua opetettu kudontaohjelman avulla. Joissakin oppilaitoksissa opetuksen alkuvaihe on käyty kudontaohjelman avulla, jolloin tietokoneesta on apua kokonaisuuden hahmottamisessa ja toisissa oppilaitoksissa opetus tietokoneella tapahtuu vasta opetuksen loppuvaiheessa, joka mahdollistaa monimutkaistenkin sidosten läpikäymisen joutuisammin. Sari Lepoahon tutkimuksen mukaan suunnitteluohjelmaa käytetään pääsääntöisesti nopeuttamaan ja helpottamaan työtä. Ohjelmaa käytetään kankaankudonnan kokeilujen ja suunnittelun apuna. Sitä käytetään myös erilaisten vaihtoehtojen kokeiluihin, vertailuun havainnoinnin apuvälineenä. Kudonnan suunnitteluohjelman käytön ongelmina pidettiin teknisten ongelmien lisäksi ohjelman puutteellisuutta. (Lepoaho Sari: Kudonnan suunnitteluohjelma sidospin opetuksessa – tarua vai totta? jyvaskylän ammattikorkeakoulu, kehittämishankeraportti,2005)

Markkinoilla tällä hetkellä olevat kudontaohjelmat ovat aika paljon samankaltaisia keskenään, jokaisella ohjelmalla on omat erikoisuutensa. Pääsääntöisesti ohjelmilla voidaan suunnitella kankaanrakenne ja kutoa kangas tietokoneavusteisilla kangaspuilla. Suunnitteluosioon kuuluu sidoksen suunnittelun lisäksi värin, lankojen tiheyden ja vahvuuden määrittäminen. Useimmiten ohjelmissa voidaan nähdä tietokonekuva valmiista, aaltoilevasta kankaasta, joka antaa suuntaa antavan kuvan kuviosta ja väreistä. Kankaan muista ominaisuuksista kuten tunnusta, lujuudesta, painosta, joustavuudesta lämmöneristyskyvystä, kiillosta ja kosteudenimukyvystä ei tässä vaiheessa voi saada käsitystä.

kuva 1. WeavePoint ohjelmalla suunnitellun kankaan kuva aaltoilevana.
<http://www.toika.com/fi/uutta/?PAGE=weavepoint>

Kudonnan suunnitteluohjelmat ovat aika arvokkaita hankintoja, mutta kaikilla alan oppilaitoksilla on käytössä ainakin yksi ohjelma. Kotikäyttöön ohjelmia ei kannata hankkia, mutta yrittäjän on syytä ainakin vakavasti harkita ohjelmien hankintaa mikäli, työskentely ohjelmien käytöstä yhtään nopeutuu ja helpottuu. Markkinoilla on puolen kymmentä ohjelmaa joista koulujen käytössä on yleensä Toikan WeavePoint ja Varpan Wettersoft. Kudontaohjelmien käyttö edellyttää käyttäjältä alan termistön hallintaa sekä perustiedot kankaan rakenteesta.

kuva 2. WeavePoint ohjelmalla suunniteltu lehtikuosinen kankaan malli.
(<http://www.toika.com/fi/uutta/?PAGE=weavepoint>)

2. TAVOITTEET

Kehittämistehtävän tavoitteena on suunnitella sidostietouden verkkokurssi joka antaisi itselleni valmiuksia kurssin suunnitteluun ja verkko-ohjaukseen. Opiskelijoille sidostietouden verkkokurssi antaisi valmiuksia tietokoneen hyödyntämiseen kankaiden suunnittelu ja valmistus vaiheessa sekä myös yhden välineen lisää ideoiden- ja tiedonhankintaan.

2.1 Omat tavoitteeni

Kehittämistehtävän tavoitteena on itseni kehittäminen kurssinsuunnittelussa ja omien tietoteknistenvalmiuksien sekä oman verkko-ohjauksellisuuden kehittäminen. Lisäksi

tavoitteenani on oman opettajuuden sisäistäminen ja sitä kautta ammatillinen vahvistuminen.

Verkko-opintokokonaisuuden suunnittelun rajaan sidostietoutteen ja siinä kuvikkaiden osaluokkateemaan josta suoritin opetusharjoittelussa vastaavan opetuspaketin opettamisen luokkatilanteessa ja siitä saan tarvittavaa tietoa ja viitettä verkko kurssia varten. Verkkoon haluan kurssin siirtää koska se on mahdollista ja koska verkon ja tietokoneen käyttökudonnan ja sidostietouden opettamisessa on vielä hyvin vähäistä.

2.2 Verkkokurssin tavoitteet

Sidostietoudenverkkokurssin tavoitteena on että opiskelijat oppivat tunnistamaan kuvikkaat muista sidoksista, tietävät sidoksen eri käyttömahdollisuuksia ja oppivat merkitsemään kuvikkaan, monivärikuvikkaan ja täyskuvikkaan rakenteet. Opiskelijat oppivat käyttämään sidostietouden kirjojen ja ruutupaperin lisäksi tietokonetta apuna kankaarakenteiden suunnittelussa ja sidosten monipuolisessa hyödyntämisessä. Opiskelijat oppivat hyödyntämään kankaiden suunnittelussa myös toisia asiantuntijoita ja vertaisopiskelijoita, keskustelemalla ja kyselemällä sekä useita muita tietolähteitä, joiden käyttöön verkko antaa hyvät mahdollisuudet. Internetistä löytyy esimerkiksi useita käsityö blokkeja ja eri oppilaitosten sekä käsityöläisten sivuja joista voi olla hyötyä virikkeiden muodossa taikka esimerkiksi voi oman ongelman ratkaisuun etsiä vastausta joltakin erityistaidonosaavalta ammattilaiselta. Lisäksi opiskelijat oppivat keskustelemaan kirjallisessa muodossa ja ammattitermein ammattiinsa liittyvistä asioista.

3. KANKURIKSI KASVATTAMINEN

Kankaankutojan I. kankurin ammatti on yksi vanhimmista ammattiamme. Ammatti on vuosisatojen varrella muuttanut muotoaan jatkuvasti. Suurin muutos tuli teollistumisen myötä. Pikkuhiljaa kankaankudonta ja tekstiilityöt ovat muuttuneet enemmän harrastuksiksi kuin välttämättömyyksiksi. Ammattina tekstiiliala on vielä kokenut uusimman

muutoksen tekstiiliteollisuuden muuttaessa toimintansa Suomesta halvemmantyövoiman maihin. Nykyään tekstiilialan artesaaneilla ja artenomeilla ei töitä ole liiaksi tarjolla kotimaisen tekstiiliteollisuuden parissa. Koulutuksenkin on muututtava aina vallitsevien työmarkkinoiden mukaiseksi ja opetuksessa otettava entistä enemmän huomioon yksityisyrittäjyyteen ja harrastusten ohjaukseen tähtäävät elementit.

3.1 Taitola

Taitola on Mikkelin ammattiopiston kulttuurialan yksikkö. Taitolasta valmistuu käsi- ja taideteollisuusalan Artesaaneja. Taitolan tekstiilialan koulutusohjelmassa artesaani opiskelijat suunnittelevat ja valmistavat sisustukseen tekstiilejä ja pukeutumiseen asusteita ja vaatteita eri käsityötekniikoin. Valmistuttuaan he voivat työskennellä erilaisissa alan työpaikoissa ja eri aloilla mm. käsityöalan yrityksissä, tekstiiliteollisuudessa, käsityökeskuksissa, erilaisissa sisustus-, tekstiili- ja vaatetusliikkeissä sekä yksityisyrittäjinä.

3.2 Kudonnanopetus

Kudonta kuuluu käsi- ja taideteollisuusalan tekstiilin- ja vaatetuksen koulutusohjelmaan. Kudonnassa opiskellaan työn suunnittelua, loimen luomista, kankaan rakentamista, kutomista ja töiden viimeistelyä. Ammattiteoria opitaan käytännön työn rinnalla. Ammatti teoriaan kuuluu mm. tuotesuunnittelu, ammattilaskento, sidostietous, ammattitekniikka ja materiaalituntemus. Opiskelijat oppivat valmistamaan tuotteita omien suunnitelmien ja valmiiden mallien mukaan.

3.3 Sidostietous

Sidostietous on oppiaine jossa käsitellään kankaanrakennetta. Kangas muodostuu loimi- ja kudeloista, jotka sitoutuvat yhteen eri tavoilla. Sidostietous käsittelee sidosten

muotoutumista, merkitsemistapoja ja rakenteita. (Harjumäki, Kivistö, Lähteenmäki & Turkia: Kankaankutojan sidosoppi). Kankaan rakenne merkitään ruutupiirroksena, josta käy ilmi loimi- ja kudelankojen välinen sitoutuminen sekä niisintä, poljenta ja sidonta ohjeet. Sidospirros ei kuitenkaan kerro lankojen tiheyttä, paksuutta, materiaalin tuntua eikä värien sekoittumista. Perinteisesti kankaan rakenne on piirretty ruutupaperille, mutta nykyään merkitseminen käy myös tietokoneen kudontaohjelman avulla. Kudontaohjelmien avulla voidaan rakenteeseen lisätä myös lankojen vahvuus, tiheys, sitoutuminen ja värit, näin saadaan jo hiukan parempi mielikuva valmiista kankaasta.

Kuvikas sidokset ovat osa-alue kuviokuteellisista kankaista joissa kankaan kuvio muodostuu erillisen kuviolankajärjestelmän avulla. Kuvikkaiden tyypillinen piirre on suuret kuvio-osat ilman pitkiä lankajuoksuja. Kuvikas on yleensä kankaana tasaista ja tiivispintaista. Kuvikkaat jaetaan tavallisiin kuvikkaisiin, monivärikuvikkaisiin, täyskuvikkaisiin ja ontelokuvikkaisiin. Kuvikasta voidaan kutoa yksillä tai kaksilla varsilla. Kuvikas sidosta käytetään paljon esim. matoissa, pöytäliinoissa, verhoilu- ja vaatetuskankeissa.

Sidosoppi on aukottoman loogista ja täsmällistä, mutta se ei kuitenkaan kahlitse, vaan tarjoaa loputtomasti vaihtoehtoja ja muuntelumahdollisuuksia. Sidosoppi luo sääntöjä, joihin kukin kutoja suhtautuu luonteensa mukaisesti. Joku hyväksyy ne turvallisina rajoina, joiden sisällä hän tekee työtään. Joku tuntee niiden rajoittavan ja vaihtaa kudonnan tilalle muun tekniikan. Joku taas kokee sidosopin säännöt haasteina, joihin hän haluaa vastata kumoamalla ne tai muuttamalla niitä. (Lea Willman, Maija Forss: Kudontakirja. Jyväskylä 1996)

3.4 Sidostietouden opetus opetusharjoittelussa

Opetusharjoitteluni ryhmän opiskelijat olivat kaksivuotisen sisustuspainotteisen linjan toisen vuoden aikuisopiskelijoita. Ryhmän koko oli 10–11 opiskelijaa. Kaikilla opiskelijoilla oli tiedossa sidostietouden peruskäsitteet ja perussidokset.

Kurssia suunnitellessani lähdin ajatuksesta, että kaikki opiskelijat ovat motivoituneita, mutta sidostietouden teoreettisuus ja matemaattisuus ovat toisille helpompia käsittää ja

toiset ymmärtävät hitaammin. Tarkoitukseni oli ottaa esimerkkien, oppimistehtävien ja keskustelun avulla myös hitaammin oppivien tarpeet huomioon, vaikea asia käydään läpi kertaamalla.

Kurssin sisältönä oli sidostietouden kuvikkaat, jotka ovat osa kuviokuteellisia sidoksia joissa on yhden loimi- tai kudejärjestelmän lisäksi ns. kuviokude. Kuvikkaista käsittelin tuntien aikana tavallisen kuvikkaan, monivärikuvikkaan ja täyskuvikkaan. Jaoin aiheet siten että käsittelin kunkin kuvikkaan kerrallaan, niiden rakenteen ja ominaisuudet. Rakenteet käytiin ensin läpi yhdessä jonka jälkeen opiskelijat harjoittelivat eri tehtävien muodossa yksin ja yhdessä.

Suunnittelin opetukseni kognitiiviseen oppimiskäsitykseen jossa painotin opetusta systemaattisena ohjauksena. Motivoin opiskelijat korostamalla kuvikkaan mahdollisuuksia sisustuskaissa. Uutta tietoa sidosten rakenteista ja mahdollisuuksista tarjosin luennon ja esimerkkien avulla. Keskusteluiden avulla kerrattiin ja havainnoitiin erilaisia käyttötapoja. Opittua sovellettiin käytäntöön oppimistehtävien kautta. Opetusmenetelmänä oli luento ja havainnollistaminen esimerkein, näyttein ja oppimistehtävien avulla. Esimerkkeinä käytin runsaasti koulun omia mallitilkkuja, sekä valmiita tuotteita joissa oli käytetty kuvikassidosta. Näytin myös paljon kuvia lehdistä ja kirjoista.

Harjoittelujakson aihe oli minulle sopiva ja mielekäs. Jouduin kertaamaan aihetta aika paljon, koska työelämässä en ole tarvinnut kyseisiä sidoksia juurikaan. Kertauksen ansiosta tuli tutkittua vaikeita kohtia ehkäpä tarkemmin kuin jos aiheena olisi jokin yleisemmin käytössä ollut osa-alue.

Opetuksen suunnittelun vaikeutena koin opetusmateriaalin määrän arvioinnin sekä aikataulun arvioinnin. Opetusmateriaalia kasasin mielestäni sopivasti, minulla oli mietittynä varatehtäviä, joita otin tarvittaessa opetukseen. Aikataulun arviointi oli todella vaikeaa ja jätinkin aluksi viimeiselle päivälle pelivaraa. Opiskelijoiden tietotaso ei ollut niin korkea kuin aluksi kuvittelin joten eteneminen oli hitaampaa kuin olin ajatellut. Olin myös suunnitellut osan esimerkeistä ja tehtävistä liiankin vaikeiksi heidän tietotasoonsa nähden. Yritin korjata asiaa selittämällä ja näyttämällä ongelmakohtat uudelleen tai toisella

lähestymistavalla. Tämä seikka täytyy ottaa huomioon verkko kurssin oppimistehtäviä ja materiaalia suunnitellessa.

Vahvuutenani näen kyseisten tuntien pidossa hyvät tietoni aiheesta ja kyvyn etsiä rauhallisesti toinen lähestymistapa ongelmakohtaan selvittämiseksi.

Vuorovaikutus opiskelijoiden kanssa oli aluksi hyvin vähäistä, jännitykseltäni en osannut saada opiskelijoita aktiivisesti keskustelemaan. Opiskelija ryhmä oli kuitenkin erittäin motivoitunut ja he osasivat itse ilmaista milloin tarvitsivat apua, kertausta tai selvennystä. Tulevaisuudessa pyrin kehittämään vuorovaikutusta. Ottaisin enemmän opiskelijoille pari ja ryhmä tehtäviä. Näitä kohtia pyrin myös verkkokurssin suunnittelussa korostamaan.

3.5 Kudontaohjelmien käyttö Taitolassa

Mikkelin ammattiopiston tekstiiliopetuksessa käytetään tällä hetkellä Varpan Wettersoft kudontaohjelmaa. Koululla on suunnitelmissa hankkia jokin uusi ohjelma lähiaikoina, mutta vielä ei ole päätetty mikä ohjelma.

Kudontaohjelmaa käytetään Taitolassa lähinnä sidosopin alkuopetuksessa ja myöhemmin satunnaisesti. Opiskelijat ovat esimerkiksi testanneet jonkin sidoksen muuttamista toiseksi tai poljennan ja niisinnän muuttamista ja niiden vaikutuksia kankaan rakenteeseen. Ohjelman avulla on myös testattu niisinnän ja poljennan muutosten vaikutusta sidoksen oikeaan jatkuvuuteen. Kudontaohjelmien käytön laajuus on kuitenkin myös hyvin paljolti kiinni opiskelija ryhmän tasosta ja heidän innostuksestaan. (Sinkko Pirjo, lehtori, Mikkelin ammattiopisto, Taitola, suullinen keskustelu 27.3.2007)

4. KUVIKAS SIIRTYY VERKKOON

Lähtiessäni siirtämään sidostietouden lähiopetusta verkko-opetuksesi olen keskittynyt opetuksen pedagogiseen suunnitteluun vuorovaikutusta ja ohjausta korostaen. En puutu

tässä tehtävässä tietotekniisiin ratkaisuihin siitä miten kurssi aineisto taikka opiskelualusta tehdään toimivaksi. Niihin kysymyksiin paneudun tarvittaessa myöhemmin. Lähtökohtana verkko kurssin suunnittelussa on Taitolan oppimiskäsitys ja tekstiili- ja vaatetus koulutusohjelman opintosuunnitelma.

4.1 Mikkelin ammattiopiston oppimiskäsitys

Opetustyötämme ohjaa oppimiskäsitys ihmisestä aktiivisena toimijana ja tiedon muokkaajana. Näemme oppimisen kokonaisvaltaisena toimintana, jossa hyvä yleissivistys yhdistyy vahvaan ammatilliseen osaamiseen ja eettisyyteen. Oleellista on luova ajattelu ja toiminta, kasvu ihmisenä ja ammattilaisena.

Raili Ruuskanen rehtori

<http://www.mast.mikkeli.fi/index1.html>

4.2 Oppimiskäsitys sidostietouden verkko-opetuksessa

Verkko-opetuksen suunnittelu antaa lisähaasteita kurssinsuunnittelun pedagogiikkaan. Lähinnä ajatustani verkko-opetuksen oppimiskäsityksestä vastaa konstruktivismi, jossa oppiminen on itsesäätelävää ja oppijakeskeistä oppimista. Kirjassaan Oppiminen ja koulutus kirjoittajat kuvaavat että oppilas ei ole ”tyhjä taulu”, vaan vertauskuvaksi sopisi pikemminkin piirrostäytteen taulu, jossa uusien jälkien syntyä myötäohjaavat aikaisemmin tauluun piirretyt. (Rauste-von Wright, M. & von Wright, J. & Soini, T: Oppiminen ja koulutus. WSOY 2003). Oppijan aikaisemmat tiedot ja käsitykset vaikuttavat voimakkaasti siihen miten hän uuden tiedon käsittää ja ymmärtää. Opetuksen lähtökohtana tulisikin olla oppijan tapa hahmottaa ja tulkita maailmaa. Opettajan rooli on olla oppimisprosessinohjaaja, taustahenkilö, joka muokkaa opittavan aineksen oppilaalle sopivaan muotoon ja luo oppimisympäristön joka virittää oppijassa kysymyksiä ja ajattelua. Internetin keskeinen ajatus tarjota lähes rajaton pääsy tietoon on hyvä pohja konstruktivistiselle oppimistyyli ajattelulle. Tämä kuitenkin edellyttää niin opetusmateriaalilta, verkko-opettajalta kuin opiskelijoiltakin uutta entistä kriittisempää lähestymistapaa tietoon ja oppimiseen. Opiskelijoilta se vaatii lisäksi valmiuksia analysoida

tiedon oikeellisuutta ja tarpeellisuutta. Se ei kuitenkaan saa tarkoittaa sitä, että opiskelijat jätetään tiedonhankinnan ja oppimistehtäviensä kanssa yksin, vaan se vaatii opettajalta opiskelijoiden tukemista kehittymään itseohjautuvina ja taitavina oppijoina. Opiskelijoille nämä vaatimukset saattavat joskus osoittautua liiankin haastaviksi ja silloin opettajan rooli aktivoivana tukijana korostuu.

4.3 Sidostietouden matka verkosta opiskelijan käyttöön

Sidostietouden verkkokurssia suunnitellessani pidän tärkeänä sitä, että kurssi on rajattu ajallisesti tiiviiksi paketiksi ja se on muodoltaan dynaaminen prosessi, siirtyen loogisesti eri reittejä, myös ennakoimattomia, kohti määränpäättä, joka kurssin tavoitteiden osalta määritelty etukäteen. Opiskelijoille on tehtävä etukäteen selväksi kurssin tavoitteet osallistumisen velvoitteet ja osallistumistavat.

Verkkokurssin suunnittelussa lähdän oletuksesta, että opiskelijat ovat Taitolan opiskelijoita jotka ovat jo mahdollisesti toisilleen tuttuja. Opiskelijat eivät välttämättä ole samalta kurssilta joten jonkinlaiseen verkkoryhmytymiseen on tarvetta. Lisäksi kurssin alkuun täytyy sijoittaa virikettä joka houkuttelee mukaan ja osallistumaan. Ryhmytyminen ja innostava aloitus voidaan mahdollisuuksien mukaan suorittaa myös luokkatilassa. Verkossa näkisin aloituksen vaativan kaikkien opiskelijoiden läsnäoloa aloittamispäivän aikana ja yhteisen tehtävän suorittamista.

Kurssi materiaali tulee olla selkeää ja helposti löydettävissä. Materiaalin ja tehtävien työstäminen ei saa jäädä jokaisen yksin tehtäväksi vaan tavoitteena olisi saada aikaan inhimillistä vuorovaikutusta keskustelualustalla, jolloin kurssimateriaalin läpikäyminen ja tehtävien yhdessä ratkominen toisi oppimiseen ryhmäkohtaista tietoa ja pohdintaa. Pedagoginen ohjaus olisi luonteeltaan sekä teknistä vuorovaikutusta ja ennen kaikkea inhimillistä vuorovaikutusta. Näillä välineillä sidostietouden teoreettiseen aspektiin saadaan helposti käytännön ulottuvuus joka mahdollistaisi myös välittömän taiteellisen näkökannan sidoksen käytön rajattomiin mahdollisuuksiin. Verkko-ohjaajalla on tässä suuri merkitys kannustaa opiskelijoita ajattelemaan sidos mahdollisuutena joka ei millään lailla kahlitse vaan antaa välineen toteuttaa omia inspiraatioita ja ideoita.

Ohjauksen painopistealueina näkisin kolme ratkaisevaa ja toisistaan erilaista kulmakiveä. Ensimmäisenä kurssin aloituksen ja siinä verkkoryhmytymisen onnistumisen. Toisena painopisteenä on luonnollisesti sidostietouden teoria ja sidoksen merkitsemisen oppiminen, tässä vaiheessa tehtävien ongelmien ratkaisu ja ratkaisujen purku yhdessä ohjaajan ja opiskelijoiden kanssa on ratkaisevaa sidoksen ymmärtämisen kannalta. Kolmantena ohjauksen painopistealueena on dialoginen keskustelu sidoksen hyödyntämisessä käytännön suunnittelussa, miten sidosta yleensä käytetään, miten sitä voitaisiin käyttää ja miten sidoksen rajat tulevat vastaan vai tulevatko. Tämä kaikki tietenkin vaatii opiskelijoilta paljon kiinnostusta ja motivaatiota sekä itse sidostietouteen että verkko-oppimiseen. Näenkin että tässä on vaarana niiden opiskelijoiden joilla on opiskelun kanssa muuten hankaluuksia, pudota opiskelutahdista pois. Näiden opiskelijoiden kohdalla ryhmäytyminen ja toisten opiskelijoiden sekä opettajan tuki on ensiarvoisen tärkeää.

Käytännössä kurssin ohjaus verkossa olisi aloitusvaiheessa opiskelijoiden tietotason kartuttamista ja ryhmän mukaan saattamista. Alussa ohjaus olisi informaatiopainotteista mutta myös sisältäisi kannustavia puheenvuoroja joilla opiskelijat saisi innostumaan ja ryhmäytymään. Ryhmäytymiseen liittyvä yhteistehtävä suoritukseen ohjaajan ei pidä puuttua. Opiskelun tiedon hankinnan osalta ohjaajan rooli on vähäinen, opiskelija kartuttaa tietoaan annettujen lähteiden perusteella. Ohjaus astuu kuvaan selvimmin tehtäviä tehtäessä ja niistä käytävien keskustelujen puitteissa. Dialogi ohjaajan ja opiskelijan välillä tulisi olla informatiivista, mutta myös omaan ajatteluun ja ideointiin kannustavaa. Sidostietouden luonteen huomioon ottaen, opiskelijat luultavasti tarvitsevat käytännön vinkkejä ja neuvoja sidosten merkitsemiseen ohjaajalta. Keskustelu foorumissa erilaisista ongelmista ja niiden ratkaisuista opiskelijat voivat keskenään keskustella, ohjaajan rooli on olla keskustelijan eteenpäin sysääjä, taustatuki ja asiantuntia. Verkkokurssin lopussa opettajan tehtävänä olisi ohjata loppukeskustelu ja saattaa kurssista yhteenveto, niin että kurssilla käyty aineisto ja keskustelut eivät jää ajalehtimaan vaan kaikki kootaan tiivistetysti nippuun. Ohjaaja voisi antaa vielä henkilökohtaiset palautteet jokaiselle opiskelijalle kurssin tavoitteiden saavuttamisesta.

5.KUVIKAS VERKOSSA

Käytän verkko-opetuksen suunnittelussa puolistrukturoitumallia, koska haluan käyttää materiaalien ja tehtävien lisäksi myös verkkovuorovaikutusta ohjauksen tukena.

Vuorovaikutuksen tarve korostuu aiheen vaikeuden myötä. Aihe vaatii useimmilta opiskelijoilta myös kolmiulotteista hahmottamiskykyä joten keskustelu aiheesta voi auttaa asian ymmärtämisessä enemmän kuin pelkkä teorian opiskelu.

Strategiana pidän kuitenkin tehtäväkeskeisen strategian, koska mielestäni sidostietouden hahmottaminen ja ymmärtäminen tehtävien kautta on tehokasta ja samalla selkeyttää opiskelijoille heti, mitä hän ei ymmärrä.

Jaan kurssin neljään osaan joka auttaa hahmottamaan eri osa-alueita ja kokonaisuutta; kuvikas sidoksena, palttina- ja toimikas pohjaiset kuvikkaat, monivärikuvikkaat ja täyskuvikkaat. Näitä osa-alueita käsitellään periaatteessa kutakin erikseen, mutta käytännössä periaatteet ja ongelmat ovat yhtäläisiä kaikilla kuvikastyypeillä, joten limittäin käsittely on miltei välttämätöntä.

Koska kuvikkaita ei voi oppia ilman vahvaa pohjatietoa, laitan kurssin alkuun alkuharjoituksen, jossa kartoitetaan opiskelijoiden sidostietouden lähtötasoa sekä opiskelijoiden oppimistyyliä. Tämän pohjalta voin ottaa yksilöt enemmän huomioon ohjauksen näkökulmasta ja ohjata vajaita tietoja omaavia opiskelijoita kartuttamaan pohjatietoaan. Lisäksi aloituksen käynnistymiseen ryhmäytymiseen pyrin vaikuttamaan ryhmätehtävällä joka vaatii kaikkien osallistumista.

Kurssin opiskelumateriaali koostuu teoreettisesta informaatiosta, oppimistehtävistä ja niiden työstöön ja purkuun liittyvästä keskustelusta sekä kokoavasta, dialogisesta keskustelusta joka asettaa opitun asian jäsentymään ja kehittymään opiskelijan oppimisprosessiin. Materiaali koostuu sekä tekstimuotoisesta että visuaalisesta oppimateriaalista. Uskoisin että, keskusteluilla onkin ratkaisevamerkitys sidosten hahmottamisessa käytäntöön. Kahteen viimeiseen teemaan eli monivärikuvikkaaseen ja täyskuvikkaaseen liittyy myös soveltamistehtävä pareittain, eli opiskelijat suunnittelevat

kankaan jossa käyttävät kyseistä sidosta. Tehtävän palaute tulee opettajan lisäksi myös muilta opiskelijoilta

5.1 Oppimistehtävät

Oppimistehtävinä on pieniä aiheeseen liittyviä rakennetehtäviä ja sidoksiin liittyviä pohdintatehtäviä, jotka vaativat asiaan perehtymistä ennalta annettujen lähteiden ja oheismateriaalin avulla. Näitä tehtäviä käydään yhdessä läpi keskustelufoorumissa jossa päästään ohjauskeskustelun avulla aina kyseisen sidoksen erityistä huomiota vaativiin yksityiskohtiin. Opintokokonaisuuteen liittyy myös kaksi soveltamistehtävää, joissa sovitetaan sidos suunniteltavaan kankaaseen. Nämä tehtävät ovat paritehtäviä. Paritehtävien aikana opiskelijoiden on yhdessä keskusteltava oppimastaan ja valmistettava yksi kysymys aiheesta keskustelufoorumiin. Lisäksi opiskelijoiden on osallistuttava aktiivisesti ohjauskeskusteluun ja annettava palautetta opiskelijatovereiden sovellustehtävistä.

Ohjaaja toimii kurssilla keskustelufoorumissa osaltaan aktiivisena keskustelun ohjaajana ja kysymysten virittäjänä, mutta kannustaa myös opiskelijoita keskustelemaan aiheesta keskenään. Ohjaaja tukee tehtävien suorittamisessa ja osallistuu vaikeiden kohtien selvittelyyn. Ohjaaja antaa palautetta tehtävien suorittamisesta.

5.2 Kurssin tavoite

Sidostietouden verkkokurssin tavoitteena on että opiskelijat oppivat tunnistamaan kuvikkaat muista sidoksista, tietävät sidoksen eri käyttömahdollisuuksia ja oppivat merkitsemään kuvikkaan, monivärikuvikkaan ja täyskuvikkaan rakenteet. Opiskelijat oppivat käyttämään sidostietouden kirjojen ja ruutupaperin lisäksi tietokonetta apuna kankaan rakenteiden suunnittelussa ja sidosten monipuolisessa hyödyntämisessä. Opiskelijat oppivat hyödyntämään kankaiden suunnittelussa myös toisia asiantuntijoita ja vertaisopiskelijoita, keskustelemalla ja kyselemällä sekä useita muita tietolähteitä, joiden

käyttöön verkko antaa hyvät mahdollisuudet. Internetistä löytyy esimerkiksi useita käsityö blokkeja ja eri oppilaitosten sekä käsityöläisten sivuja joista voi olla hyötyä virikkeiden muodossa taikka esimerkiksi voi oman ongelman ratkaisuun etsiä vastausta joltakin erityistaidon omaavalta ammattilaiselta. Lisäksi opiskelijat oppivat keskustelemaan kirjallisessa muodossa ja ammattitermein ammattiinsa liittyvistä asioista.

5.3 Kurssin sisältö, aikataulu ja vaatimukset

Opintokokonaisuuden aikana opitaan eri kuvikkaiden pääpiirteet, niiden käyttötarkoitukset ja mahdollisuudet, kuvikkaiden rakenteet ja niiden merkitsemiset eri tilanteissa sekä soveltamaan sidosta käytännön suunnittelussa.

Kurssiaineisto koostuu kurssimateriaalista, joka on luettavissa verkossa, sidostietouden kirjoista joihin on myös tutustuttava, oppimistehtävistä, keskusteluforumista ja muista lähdeaineistoista kuten alanlehdistä, kirjoista ja ympärillämme olevista teksteistä. Kurssin opintotehtävät löytyvät verkosta ja ne on tehtävä aikataulun mukaan. Kurssin kokoa keskusteluforumi joka toimii ohjauksen välineenä sekä tehtävien suorittamisen apuvälineenä.

Kurssin laajuus on 1 opintopistettä ja se suoritetaan aikataulussa joka sovitaan ryhmäkohtaisesti, kuitenkin siten että aloitus on saman päivän aikana ja lopetus ei veny kohtuuttoman pitkälle vaan korkeintaan 6 viikon päähän.

Kurssin suorittamista varten opiskelijoilla on osattava sidostietouden ja kankaan rakentamisen perusteet sekä hallittava alan sanasto. Tietotekniikan perusteet ja kurssin suorittamiseen sopivat verkkoyhteydet ja ohjelmat ovat myös edellytyksiä kurssin suorittamiselle.

5.4 Kurssisuunnitelma: kuvikkaat käyttöön kankaissa

KURSSIN TAVOITE: Opiskelijat tunnistavat kuvikkaat muista sidoksista, tietävät sidoksen eri käyttömahdollisuuksia ja oppivat merkitsemään kuvikkaan, monivärikuvikkaan ja täyskuvikkaan rakenteet.					
	MOTIVOINTI	KUVIKAS SIDOKSENA	PALTTINA- JA TOIMIKASPOHJAISET KUVIKKAAT	MONIVÄRIKUVIKKAAT	TÄYSKUVIKKAAT
TAVOITE	Opiskelija tietää kurssin tavoitteet, sisällön ja aikataulun	Opiskelija ymmärtää kuvikkaiden perusominaisuudet	Opiskelija oppii tavalliset kuvikkaat ja niiden rakenteet	Opiskelija oppii monivärikuvikkaan ja sen rakenteen	Opiskelija oppii täyskuvikkaan ja sen rakenteen
MITÄ OPITAAN?	Opiskelija osaa käyttää omaa tietoa ja taitoa tähänastisesta sidostietouden opista hyväkseen	Opiskelija oppii kuvikkaiden yleiset piirteet ja käyttömahdollisuudet	opiskelija oppii hahmottamaan kuvikkaan rakenteen ja pystyy sen myös merkitsemään	opiskelija oppii merkitsemään monivärikuvikkaan ja tietää milloin sidosta voi käyttää	opiskelija oppii merkitsemään täyskuvikkaan ja tietää missä tilanteissa sidosta voi käyttää
MITEN OPITAAN?	Opiskelija aktivoi itsensä kurssin tavoitteiden saavuttamiseksi alkukyselyn, aikataulusopimusten, esittelyiden ja aloitustehtävän avulla.	Opiskelija työstää oppimistehtäviä kurssimateriaalin ja ohjauskustelujen avulla.	Opiskelija työstää oppimistehtäviä kurssimateriaalin ja ohjauskustelujen avulla.	Opiskelija työstää oppimistehtäviä kurssimateriaalin ja ohjauskustelujen avulla.	Opiskelija työstää oppimistehtäviä kurssimateriaalin ja ohjauskustelujen avulla.
Oppimismenetelmät	verkkomateriaali, alkukysely, aloitus ryhmätehtävä	oppimismateriaali tehtäviä, keskustelua aiheesta, arviointi ja palautus	oppimismateriaali, tehtäviä, keskustelua aiheesta, arviointi ja palautus	oppimismateriaali tehtäviä, keskustelua aiheesta, arviointi ja palautus	oppimismateriaali tehtäviä, keskustelua aiheesta, arviointi ja palautus
Oppimistehtävät	Opiskelijat laativat omat tavoitteet ja oman aikataulun, annettujen rajojen mukaan, tehtävien suorittamiseksi.	Oppimistehtäviä pareittain, palautus ohjaajalle, ohjaaja käy läpi tehtäviä keskustelun avulla	oppimistehtäviä yksin, ohjaaja käy tehtäviä läpi keskustelun avulla	oppimistehtäviä yksin ja soveltamistehtävä parin kanssa. Palaute ohjaajalta ja vertaisilta sovellustehtävään	oppimistehtäviä yksin ja soveltamistehtävä parin kanssa. Palaute ohjaajalta ja vertaisilta sovellustehtävään
Ohjaus	ohjeet opiskelijalle kurssin suorittamiseksi	ohjaaja osallistuu keskusteluun ja ohjaa sitä kysymyksillä	ohjaaja antaa palautetta tehtävistä ja osallistuu keskusteluun	ohjaaja antaa palautetta tehtävistä ja osallistuu keskusteluun	ohjaaja antaa palautetta tehtävistä ja osallistuu keskusteluun
Vuorovaikutus	Ohjaajan ja opiskelijoiden alkuesittely	oppimistehtävät, keskustelufoorumi	oppimistehtävät, keskustelufoorumi	oppimistehtävät, keskustelufoorumi ja palautteet	oppimistehtävät, keskustelufoorumi ja palautteet
Aikataulu	Esittäytyminen ja aloitus samanaikaisesti	Tehtävät suoritettava sovitun aikataulun mukaisesti.	Tehtävät suoritettava sovitun aikataulun mukaisesti.	Tehtävät suoritettava sovitun aikataulun mukaisesti.	Tehtävät suoritettava sovitun aikataulun mukaisesti.
Palaute, arviointi	ohjaaja arvioi opiskelijan	Ohjaaja arvioi tehtävien	Ohjaaja arvioi tehtävien	Ohjaaja arvioi suoriutumisen	Ohjaaja arvioi suoriutumisen

	tavoitteet ja aikataulun ja niissä pysymisen	suorittamisen ja keskusteluun osallistumisen	suorittamisen ja keskusteluun osallistumisen	tehtävistä, palautteen annon ja keskusteluun osallistumisen	tehtävistä, palautteen annon ja keskusteluun osallistumisen
--	--	--	--	---	---

6. KÄSITYÖLÄISET, VERKKO-OPETUS JA TULEVAISUUS

Verkko-opetuksen käyttö käsi- ja taideteollisuusalan oppilaitoksissa on vielä hyvin vähäistä. Tekstiilialan ammattiaine opetuksessa verkko-opetusta ei juuri ole tarjolla vaan ainoastaan joidenkin yleissivistävien aineiden opiskelu verkossa on mahdollista joissakin oppilaitoksissa. Puhdasta verkko-opetusta sidostietoudessa ei käsittääkseni anneta missään oppilaitoksessa tällä hetkellä. Suuntaus on kyllä muuttuva koska oppilaitosten on tarjottava yhä enemmän verkko-opetusta. On välttämätöntä että myös perinteisten käsityöalojen ammattiopinnot siirtyvät verkkoympäristöön ja antavat opiskelijoille ja opettajille nykyaikaisen mahdollisuuden opiskeluun.

Useimmiten kudonnan opetusta antavat oppilaitokset ovat pieniä ja niiden tekstiilialan vuosikursseja on vain yksi, joten alan opiskelijoita on vähän. Verkko-opetus sidostietoudessa mahdollistaisi esimerkiksi usean eri oppilaitoksen yhteisen sidostietouden opetuksen. Oppilaitosten välistä vuorovaikutusta ja kanssakäymistä saataisiin myös näin lisättyä. Opetuksena verkko-opetus sidostietoudessa sopii mielestäni sekä artesaani että artenomi opintoihin.

Verkko-opetuksen hyötyihin laskisin myös etäopiskelu mahdollisuuden ja sen miten koulutus pysyy ajan hermoilla. Vaikka ala onkin perinteinen käsityöala, on koulutuksen pystyttävä vastaamaan tulevaisuuden haasteisiin kehittämällä uusia menetelmiä sekä opetukseen, että itse alan uudistumiseen. Opiskelijoiden mahdollisuus hyödyntää nykyaikaisia koulutusmenetelmiä opiskeluaikana tukee kasvua ammattilaiseksi joka osaa käyttää perinteitä ja nykyaikaa sopivasti yhdessä.

Ongelmana verkko-opetuksen puitteissa näen opiskelijoille asetetut vaatimukset verkkoyhteyksistä ja niiden vaatimuksista. Tämä saattaa joissakin tapauksissa rajoittaa opiskelijan mahdollisuuksia etätyöskentelyyn, mutta kouluympäristössä ei pitäisi ongelmia olla. Suurena haasteena pidän myös opiskelijoiden sitouttamisen täysipainoiseen

työskentelyyn ilman tiukkoja aika ja paikka sidonnaisuuksia. Onnistuakseen kurssi vaati kaikilta osallistumista ajoissa myös keskusteluun, eikä vain tehtävien suorittamista ajallaan.

Nyt kun olen asiaa mielessäni pohtinut ja kurssin suunnitellut olen vakuuttunut siitä, että verkko-opetus soveltuu hyvin myös perinteisten käsityöammattien opetukseen ainakin teoria-aineiden kohdalla. Käytännön opetus ei liene ainakaan vielä mahdollista, muuta ehkäpä tulevaisuudessa on kangaspuut ja muut kudontaan liittyvät laitteet liitetty tietoverkkoon jonkinlaisin liiketunnistesensorein varustettuna, jolloin opettaja voi toisaalla tarkistaa ja näyttää oikeat työ tavat ja asennot.

LÄHTEET:

- 1) Halme-Vaaja Aino-Maija, 2004. Käsityöläisen ammatillinen identiteetti ja yrittäjäyys. Opinnäytetyö, Jyväskylän ammattikorkeakoulu, ammatillinen opettajakorkeakoulu
- 2) Harjumäki, Kivistö, Lähteenmäki & Turkia 1988. Kankaankutojan sidosoppi. Keuruu
- 3) <http://www.mast.mikkeli.fi/index1.html>
- 4) Koli Hanne ja Silander Pasi 2003. Verkko-opetuksen työkalupakki. Finn Lectura, Helsinki
- 5) Lepoaho Sari 2005. Kudonnan suunnitteluohjelma sidosopin opetuksessa – tarua vai totta? Kehittämishankeraportti, Jyväskylän ammattikorkeakoulu, ammatillinen opettajakorkeakoulu
- 6) Rauste-von Wright, M. & von Wright, J. & Soini, T 2003. Oppiminen ja koulutus. WSOY, Helsinki
- 7) Räisänen Anu 1998. Hallitaanko ammatti. Pätevyyden määrittelyä arvioinnin perustaksi. Yliopistopaino, Helsinki
- 8) Sinkko Pirjo 2007 lehtori, Mikkelin ammattiopisto, Taitola, suullinen keskustelu 27.3.2007
- 9) Väärälä Reijo 1995. Ammattikoulutus ja kvalifikaatiot. Lapin yliopisto, Rovaniemi
- 10) Willman Lea, Forss Maija 1996. Kudontakirja. Jyväskylä

